

Okhaldhunga Times

April 2011

Kjære venner

Bursdagsfeiring

Okhaldhunga sykehus har aldri feiret sin egen 'bursdag før, men det gjorde vi i går! Den første starten til et sykehus her ble gjort av den skotske legen dr. James Dick. I 1962 trålet han gjennom store deler av Øst Nepal for å finne ut hvor UMN skulle starte nytt sykehus. Valget falt på Okhaldhunga. Dr. Dick er nå godt oppe i åttiårene, men vi har fremdeles noe kontakt på mail. For en tid siden spurte jeg ham om hvorfor de valgte å legge sykehuset akkurat her, det er så mange steder det ville være lettere å drive?

- Jeg tror svaret var typisk ham: *"Men Erik, har du ikke skjønt det ennå: Dette var det aller vanskeligste stedet vi kom til. Her var en stor og fattig befolkning, det ligger kronglete til, og det finnes ingen andre sykehus folk kan nå fram til. Det var her vi syntes behovet var størst."*

Bursdagsgave ble det også: En gruppe utflyttede landsbyfolk fra Okhaldhunga som nå bor i London etter å ha arbeidet som Gurka-soldater i den engelske hæren, hadde sendt en sjekk på 276.284 rupees. Den ga de som bidrag til nytt sykehusbygg i sin egen landsby!

Her blir sjekken høytidelig overrakt av Goun Harka Rai, høvdingen i landsbyen vår. Han er 83 år gammel, og svært stolt over at Dr. Dick den første tiden brukte hans eget hus som dispensary. Sjekken mottas av Mark Galpin, Executive Director i UMN, som var kommet for å delta i bursdagsfeiringen!

Feirer nytt av året: Gratis fødsel!

Mellom de høye herrers taler, fikk vi lurt inn de frodige mager fra Mødreventehjemmet. Det er grunn til å feire at fødselstallene ved sykehuset skyter i været. I begynnelsen av mars kunne vi legge inn Sarmila, nr 100 på Mødreventehjemmet! Og da teller vi fra 1.juli, så det er plass for mange flere før året er omme.

Nr 100 i mødreventehjemmet!
 Et intervju med de enkelte på festen viste en annen tid for gravide og fødende i Okhaldhunga.

Til venstre, ved Søster Niramlas side, er også et hjertebarn, lagt inn på Ernæringssettret for å fetes opp før han som det 16. barnet i år blir sendt for hjertekirugi i Kathmandu. Alt betalt av Samaritan's Purse.

Kirurgisk dramatikk

Vi må fortelle dere om noe som virkelig har fylt tankene våre her de siste par dagene:

En kvinne ble innlagt, sliten og oppkavet etter å ha vært over et døgn i fødsel. Hennes tre tidligere fødsler hadde gått greit, men denne hadde stoppet fullstendig opp. Det var tydelig indikasjon for keisersnitt, så det ble gjort. Vi trodde problemet var løst da vi fikk ut et friskt barn og lukket såret. Noe blødning var det, men ikke mer enn vanlig.

Men så, i løpet av den følgende timen, ble hun dramatisk dårligere. Det var tydelig at hun hadde en stor blødning inne i magen, som ikke ga seg. Vi måtte åpne såret igjen, i full fart. Heldigvis var det en dyktig amerikansk kirurg på besøk her akkurat den uka. Vi fikk stengt av den verste blødningen. Men så begynte det å sivblø fra mange steder. Det kan skje etter fødsel eller keisersnitt, at morens koagulasjons-system slutter å fungere, og det kan fort bli livstruende. Så vi stappet bukhulen full av kompresser, lukket igjen, og håpet at om alle sårflatene fikk fred, ville blødningene stoppe. Det ble et spennende døgn, mens vi gikk rundt og vaktet på utviklingen. Stort lenger enn det kan ikke slike kompresser få ligge, da begynner de å gjøre mer skade enn gagn.

Neste dag åpnet vi magen for tredje gang, og her fjernes kompressene en etter en. Nå så det bedre ut inne i magen, kun et sted begynte å blø igjen, og det fikk vi stoppet.

Tre dager etter er mor og barn i fin form!

Pediatrik dramatik

Det er ikke bare kirurgiske pasienter som balanser på knivseggen mellom død. Et par dager før dramaet over, fikk vi innlagt en fjorten år gammel jente. Hun hadde vært syk i fem dager, det begynte som en lungebetennelse. Faren er blind og moren har travle dager med å jobbe for familiens daglige brød, så det var ikke så lett å ta jenta til behandling. Flere besøk hos lokale sjamaner kostet dem kyllinger og sprit, men gjorde henne ikke bedre.

Da hun til slutt kom til oss hadde de nærmest gitt opp. De var fortvilet, hun er det største de har. Nå var hun blek og bevisstløs, pustet bare så vidt. Ved undersøkelsen fant vi petekkier (små hudblødninger), svært forsinket kapillærfylling, ikke målbart blodtrykk, høy puls og store pusteproblemer. Blodprøvene viste skyhøye hvite blodlegemer (56.000) og lave blodplater (26.000). Hun var klart i septisk sjokk, en tilstand med høy dødelighet selv på de beste steder i verden. Og vi er her.

Hun fikk alt vi har tilgjengelig av ”intensivbehandling”, og det er ikke mye: Antibiotika, oksygen, intravenøs væske, og dopamin, i et fortvilet forsøk på å få opp blodtrykket så i alle fall hjerne og hjerte skulle få blodforsyning. Da jeg gikk hjem den kvelden var hun verre, og jeg var nesten sikker på at hun skulle dø. Faren så så forlatt ut som vel bare en blind far kan.

Men hun døde ikke!

I løpet av natten ble det mulig å måle blodtrykket. I flere dager var det en hårfin balansegang med væske og dopamin, mens vi så livsfunksjonene hennes vende tilbake.

Hun pustet lettere, sa et ord, så en setning, og så spiste hun!

Når barn blir friske pleier vi å kunne se det på at ”lyset kommer tilbake i foreldrenes øyne”. Det kom ikke noe lys i den blinde farens øyne.

Men kan du se at hele ansiktet lyser, nå som datteren hans setter seg opp?

Rekorder på mødreventehjemmet

Jeg kjenner meg sjelden lang i Norge, men sammen med våre minste på mødreventehjemmet blir jeg stor. Vår minste rekord ble nylig kåret; Kumari er 20 år fra helt nord øst i fylket, en lang dagsmars å gå til sykehuset. Godt var det at helseposten sendte henne til sykehuset for å føde. Vi håpet hun skulle få spise seg god og mett og samle krefter før fødselen, med det var ikke mange dagene etter at hun kom at fødselsveene kom.

Medisinerstudent Kristin Langdalen, måler seg med våre minste små gravide. Kumari til venstre.

***Kumari, ved fullgått svangerskap veide hun bare 38 kg og er 138 høy!**
Barnet kom ikke ned i bekkenet og de måtte gjøre keisersnitt.
En fin og frisk liten gutt på 2300 gram!*

Besøk

I tillegg til toppsjefen i UMN har vi hatt mye annet storfint besøk denne måneden:

Guttorm Haugen, professor i forstermedisin ved Rikshospitalet, var her en uke og ga staben nyttig opplæring i bruk av ultralyd i svangerskapet.

Warren Cooper, erfaren amerikansk kirurg, var også her en uke, og ga Erik og andre god, praktisk veiledning i kirurgisk teknikk og bedside bruk av ultralyd.

Gyan

Dere som følger med på Okhaldhunga Times har blitt kjent med en del av staben på sykehuset. Men sjefen på sykehusets ”skiftestue” har dere ikke møtt ennå:

Gyan er 45 år gammel, og har vært ansatt akkurat halve livet på Okhaldhunga Sykehus. Han har ingen formell utdanning utover grunnskole, men er full av praktisk erfaring. Jeg har ikke tall på alle gangene jeg har vært usikker, og han har sagt at ”*jeg husker en gang vi prøvde å gjøre..... , og det fungerte*”. Som regel følger vi hans råd, og det ordner seg.

For et par uker siden ble jeg avbrutt i en vasektomi (steriliserings-operasjon) der Gyan assisterte, og måtte løpe til en krise på fødestua. Da jeg kom tilbake hadde han fullført operasjonen alene, og både han og pasienten var såre fornøyde. Praktisk erfaring kombinert med vilje til å ta ansvar kan være viktigere enn lang utdanning!

Gyan er sterk, og det trengs. Her drar han på plass en skulder som hadde vært ute av ledd i 28 dager! (Pasienten er i narkose!)

Minneord fra Guds hus

Mange vil huske fortellingen om familien i Guds hus. Eldste sønnen Santos døde etter tre dagers sykeleie med diare. Han hadde en progredierende hjernesykdom, og ved Guds barmhjertighet fikk han komme hjem.

Men Santos er dypt savnet for sin store glede som preget hele huset. Han ga oss en smak av en himmelsk glede. Søsteren Shanti kjenner seg alene uten sin bror. Takk til Gud for den gleden Santos fikk oppleve det siste året av sitt liv, og vi lyser fred over hans minne.

Siden sist har de begynt med fast gudstjenestesamling i Patale hos mor Purna Maya og hennes barn, hver fredag. Hver uke er det to fra vår menighet som går opp til dem for å ha fellesskap med dem. Det er 6 timer opp og 5 timer ned. Sist fredag ble jeg, Kristin, sammen med alle tre studentene våre, med opp. Igjen ble vi overrasket over Guds tilstedeværelse i dette huset. På vei dit ropte en fortvilet far på oss. Sønnen hans hadde den siste måneden vært helt vill og gal. Akkurat nå hadde han sovnet utmattet utenfor huset sitt. Har dere medisiner for en som han? Jo, han var velkommen til sykehuset, men de var også velkomne til gudstjenesten hos Purna Maya i nabohuset.

Midt under prekenen kom han. Først løp han knurrende rundt huset og kastet sko og klær inn før han til slutt kom selv og dumpet ned foran meg helt tilslutt i prekenen. Den fikk en spesiell avslutning da vi kunne be for vår nye gjest og vise han Jesu tilstedeværelse. Foran oss så vi hvordan han kom ut av galskapen og så opp med friske fortvilte øyne og fortalte at han trengte kjærlighet og fred. – Hvor er Santos? Først nå forsto han at Santos var død.

Iswor, som han heter, var gjennomvåt etter å ha badet ute med klærne på. Mor Purna Maya fant fram rent og tørt tøy etter Santos som han fikk på seg, en virkelig kjærlighetshandling han forsto. Han fikk seg en varm kopp te og spiste sammen med oss. Etter måltidet fikk han igjen en uro over seg og løp hjem da han hørte farens stemme som var ute å lette etter ham.

Han ville komme til "Mission", han ville tilbake til livet. Nå venter vi ham her.

Iswor varmer seg foran ovnen i tørt tøy etter Santos og med en ny venn i medisinerstudenten Kristin Langdalen.

Iswor fikk en smak av livet denne dagen, som vi håper han kommer fullt og helt tilbake til.

Nå vet han hvor han kan finne fred, i Guds hus med utsikt mot Mt Everest.

Midt i en kø i oppdager jeg en liten som er tullet inn i et herlig lappeteppe fra Norge, et synlig tegn på at de har født på sykehuset.

Hilsen Kristin og Erik

Støtt gjerne prosjektet vi jobber med i Nepal på Normisjons kontonummer: **1503.02.13537**
Merk **Prosjektnr:114.98.847 "Okhaldhunga sykehus"**.

Eventuelt kan dere støtte sykehusutbyggingen.
Da brukes samme kontonummer, men overføringen merkes:
"Fond Okhaldhunga sykehus. Prosjektnummer: 118.15.354"